

Posudek diplomové práce Barbory Klárové
Oponent: Jana Veverková

Námětem diplomové práce B. Klárové je à capellová tvorba Antonína Dvořáka, kterou studentka považuje, zřejmě především na základě vlastních zkušeností, za celkově opomíjenou a dosud nepříliš probádanou.

Po stručném životopisu autora nabízí proto v úvodní části úplný přehled této oblasti Dvořákovy sborové tvorby, doplněný o základní slovníková hesla. Takto uvedený soubor je cenným počinem na poli sborové tvorby především svou úplností. Skladby a cykly sborů mužských, ženských a smíšených byly mnohokrát a z mnoha hledisek zpracovány jak v monografických dílech o Dvořákově, tak v publikacích o dějinách sborového zpěvu. V této souvislosti postrádám v uvedeném obsáhlém seznamu použité a prostudované literatury zásadní práci Doc. Stanislava Pecháčka Česká sborová tvorba 1800 – 1950, kde najdeme kromě zmínky o příležitostné sborové skladbičce Dětská píseň fundovaná a detailní pojednání o všech dalších zmiňovaných skladbách, včetně historického kontextu. Svou autenticitou jsou přínosné části věnované citacím a ohlasům v periodikách, jsou však uvedeny v nahodilém pořadí, a mají tak pouze obecně dokreslující charakter. Některé citované pasáže jsou velmi dlouhé, např. průvodní text Josefa Šebesty k CD Dvořák – Complete Choruses, uvedený zde na stranách 47 – 50, který patří mimochodem k nejzajímavějším pasážím diplomové práce, a mohl se stát vodítkem k podobnému zpracování některých sborových děl, kterým se autorka kromě několika hesel vůbec nevěnuje. Obsáhlejší zmínku by si zasloužily např. Moravské dvojzpěvy pro čtyři ženské hlasy bez průvodu a porovnání s jejich známější podobou.

Těžištěm práce jsou dvě kapitoly věnované rozborům vybraných děl, které považuje autorka za dosud (!) nejznámější. Předkládá podrobnou hudební analýzu cyklu V přírodě a sémantickou analýzu Čtyř zpěvů pro smíšený sbor. Tyto kapitoly imponují pečlivostí rozboru a hlubokým ponorem do zkoumaných skladeb. Některá tvrzení autorky jsou však příliš subjektivní, např. s. 15 – „Napadly písně,... popisuje vlastní okamžik zrodu hudební myšlenky“, s. 27 - „Dnes do skoku a do písničky - ... skladba se raduje ze života furiantsky, troufale a bezstarostně. Přistupuje k otázce života typicky česky, živelně...“. V závěru sémantického rozboru písně Místo klekání je trochu zjednodušeně uvedena „ústřední myšlenka písně, která je sama především o zpěvu a důležitosti hudby v životě člověka.“ Některá další vyjádření jsou neobratná – s. 21 – bas často kontruje s vlastní melodií, 21 – vykresluje lány zralých polí plných křupavých klasů. V závěru rozboru jsou uvedeny odchylky v textech sborů od originálních Hálkových básní, chybí ale zmínka o vztahu Dvořáka k Hálkově poezii všeobecně. V závěru diplomové práce je zařazena kapitola, která předkládá výsledky krátké ankety, jejímž cílem je zjistit rozsah povědomí o zkoumané oblasti. Účastníky ankety byli hudebně vzdělaní lidé, nikoli však pouze sbormistři, jejichž názory na životnost zmiňovaných Dvořákových skladeb a zkušenosti s jejich interpretací by byly možná zajímavější. Je překvapivé, že nikdo neuvedl jako možnou příčinu méně častého uvádění těchto skladeb archaičnost textu. V poslední kapitole přináší autorka srovnání čtyř nahrávek à capellové tvorby. Hodnocení autorky je opět velmi subjektivní, závěry jejího hodnocení není možné bez přiložených ukázek bezprostředně posoudit. Bez povšimnutí ponechala autorka melodickou odchylku ve skladbě Nepovím, kde v nastudování P. Kühna zpívá sbor 3 takty před závěrečným Tempo I. v ženských hlasech tóny g1, e1, ostatní sbory pak gis1, eis1. Tato část je cenná tedy zejména pro autorku z hlediska její budoucí pedagogické a hudební praxe. Po formální stránce je práce logicky a přehledně formálně členěná, je psaná srozumitelně a gramaticky správně. Studentka se dopouští jen některých drobných chyb, např. nadužívání výrazu coby – s. 7, 14 16. Přes uvedené drobné výhrady považuji práci za zdařilou a doporučuji ji k obhajobě.

Návrh klasifikace: velmi dobře

Jana Veverková

